

Izhaja vsaki četrtek ob 11. uri dopoldne. Rokopisi se ne vračajo. Nebrankovana pisma se ne sprejemajo.

Cena listu znaša za celo leto 4 krone, za pol leta 2 kromi. Za manj premožne za celo leto 3 krone, za pol leta K 1-50.

Rokopise sprejema uredništvo v Gorici, dvorišče sv. Hilarija števil. 7.

Z urednikom je mogoče govoriti vsak dan od 8-12 dopoldne v upravnistični sobi.

Naročnino in naznana sprejema upravnistvo v Gorici, Semeniška ulica št. 9. Posamezne številke se prodajajo v tobakarnah v Šolski ulici, Nunski ulici in na Korenjskem bregu (Riva Corno) št. 14 po 8 vin.

Oglasi in poslanice se računijo po petih vrstah, in sicer: če se tiska enkrat 14 vin., dvakrat 12 vin., trikrat 10 vin. Večkrat po pogodbi.

Naročnino in oglašje se plačati v Gorici.

Izdajatelj in odgovorni vrednik: **Ivan Bajt** v Gorici.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič) v Gorici.

Krčme na deželi.

Ko je dr. Tuma snoval „narodno-napredno“ stranko, se je z znano svojo okrožnico najprej obrnil na krčmarje po celi deželi in jih, vsaj večinoma, imenoval kot zaupnike nove stranke. Tega ni storil morda slučajno, ampak premišljeno. Računal je namreč tako-le: Ako imam krčmarje na svoji strani, potem ne bo težko polagoma pridobiti večine vseh drugih občanarjev za mojo stranko. Kajti v krčmah je središče vsega ljudskega vrvenja in življenja, posebno na deželi. V krčmah se razpravlja vsa politika: vaška, deželna in državna.

Vsak kmet, obrtnik in rokodelce si privoščijo ob nedeljah in praznikih kozarček vina. Pri kozarcu se slišijo živahni razgovori ne le o domačih zadevah, ampak tudi o takih, ki segajo v politično in versko življenje. Tu se postavljajo in odstavljajo kandidatje za občinske odbore, se volijo župani in podžupani, se kritikuje delovanje županov, duhovnov in učiteljev. Pri kozarcu se hvalijo in grajajo deželni in državni poslanci. Z eno besedo: v krčmah slišiš vse, kar hočeš, pa vedno več slabega kot dobrega.

Vse to je dobro znano lastniku „Soče“ in „Primorca“, zato ponuja svoja lista vsem krčmarjem, in ako se nočejo nanju naročiti, ju pošilja brezplačno.

Kako zvedavo poslušajo „naprednega“ krčmarja njegovi gostje, posebno nezrela mladina, kadar jim začne čitati iz „Soče“ ali „Primorca“ kaj „pikantnega“ o tem ali unem duhovnu, pardon „farju“, kakor jih ta lista vedno prav „fino“ in „olikanano“ imenujeta oziroma psujeta. Kako strmijo dobri kmetje in rokodelci, ko slišijo iz teh listov, da so njih dušni pastirji hinavci, goljufi, nečistniki, mračnjaki, nevedneži itd. Celi teden se o tem razgovarjajo. Dobromisleči in posebno taki, ki čitajo še druge liste, si kaj naredijo sodbo: „to je laž in obrekovanje, to ne more biti resnica“. A drugi, ki so več ali manj izprijeni, imajo to za golo resnico, in posledica temu je, da duhovne mrzijo in črtijo, se cerkve ogibajo ter

versko življenje zanemarljajo. Tako daleč je „Soča“ naše ubogo ljudstvo privedla. Iz slepega sovraštva do duhovnov, ki se upirajo njenim in nje stranke pogubonosnim liberalnim načelom, je tako daleč zašla, da narod moralno kvari in uničuje. S takim orožjem se bojevati ni častno. Taka stranka mora propasti.

Krčmarje pa svarimo, naj ne gredo taki stranki na limanice. Že lansko leto, ko je hotel deželni odbor vzeti užitnino v svojo upravo, da bi pridobil deželi nekaj tisočakov in davkoplačevalce nekoliko razbremenil, je večina krčmarjev, preslepljena od agentov napredne stranke, bila temu nasprotna in je tako namero deželnega odbora preprečila. S tem je hotela „nar-napredna“ stranka krčmarje na-se prikleniti in se z njih pomočjo vtaboriti po celi deželi. A za naprej ne bo tako. Narod je spregledal in spoznal, kdo je njegov prijatelj in kdo ne. Ne bo se pustil več strahovati v svojo škodo. — Ko bi lansko leto „narodno-napredna“ stranka in z njo zapeljani krčmarji ne bili zabranili, da dobi dežela pobiranje užitnine v svojo upravo, imeli bi samo pri alkoholu, kakor poroča „Gorica“ z dne 21. t. m., do 130.000 K več dohodkov, nego zdaj. To je lepa svota, s katero bi si dežela dobro pomagala. Priznati treba tudi, da so te vrste naklade med davki najbolj opravičene. „Narodno-napredna“ stranka je krčmarje zapeljala obetajoč jim ustanovljenje krčmarskih zadrug — kar se je popolnoma izjavilo! Zdaj bomo trpeli velikansko škodo 10 let, ker je državni zbor sprejel dne 14. t. m. vladni predlog, po katerem bo goriška dežela dobivala 10 let okroglih 130.000 K manj dohodkov, nego bi jih dobivala, ko bi bila sprejela lansko leto pobiranje užitnine v svoje roke. V 10 letih znaša škoda okoli 1.300.000 K.*

*) Da je škoda velika, mora, rad ali nerad, tudi g. Gabršček priznati, ko piše v zadnji „Soči“ v članku: „Slepargi našega ljudstva“ tako-le: V naši deželi se prodajajo v ogromni večini žganjine in le malo čistega

To velikansko svoto bo morala dežela z drugimi davki pokriti. Ni čuda, da je zdaj cela dežela ogorčena nad brezvestnim ravnanjem „narodno-napredne“ stranke in lahkomisljenostjo nekaterih krčmarjev, ki so šli na limanice. Krčmarji, kateri tlačanijo stranki, ki deželi na tak način škoduje, ne zaslužijo, da bi jih narod podpiral. Narod ni od njih odvisen, marveč narobe, oni so od ljudstva odvisni.

Na čast krčmarjem pa priznamo, da niso še vsi opojeni z naprednjaškim duhom in da ne prisegajo na „Sočin“ evangelij. Še so poštenjaki-krčmarji po deželi, ki so pokazali vrata Gabrščkovim duševnim izrodkom, ki ne dopustijo, da bi se v njih hišah sv. cerkev in njeni služabniki v blato teptali in tako posredno ljudstvu vaja iz srca trgala. Čast njim! Bog jim daj mnogo posnemovalcev, potem se zopet povrnejo oni časi, ko so vsi stanovi složno in združeno delali in trpeli za blagor naroda.

Politični pregled.

Naš avstrijski državni zbor.

— Minoli teden se je bavila poslanska zbornica z investicijskimi predlogi in pa z zakonskim načrtom o deveturnem delavniku. Dne 22 in 23 t. m. je imela po dve seji na dan. Zakonski načrt glede deveturnega delavnika je rešila v večernih sejah. Investicijske predloge in z njimi zgradbo druge železniške zveze s Trstom pa je vsprejela v petek še le v

alkohola: poprečnica je 40% alkohol. Zdaj pa računimo: povprečna prodaja čistega alkohola zadnjih najboljših let 2983 hektov, (v resnici veliko več), ugoden položaj, da bi se ga posrečilo tudi v resnici na drobno obdačiti 50% (to je pesek v oči, kajti obdači se ga brez vsake dvojbe dvotretjini!), dobimo kosmati dohodek — 73671 K (v resnici pa, ako računimo poprečne naklade na hekt. stopinjo po 58 do 62 h, približno do 120000 K. Ta svota bi se dala doseči, ako jemljemo po Gabrščeku v postev, da je poprečna prodaja čistega alkohola le 2982 hektov. Že po tem Gabrščkovem računu bi znašala vsakoletna škoda za našo deželo okoli 55000 K, v desetih letih 550000 K. Lepa svota!

drugem branju ter odložila tretje branje na dan 1. junija t. l.

Češi niso hoteli drugače, nego da se dokonča v zbornici najprej drugo branje kanalskih predlog in da še le potem pride na vrsto tretje branje investicijskih predlog.

Včeraj se je zopet sešla poslanska zbornica. Na dnevnem redu je bilo drugo branje vladne predloge glede gradbe kanalov, ki se nadaljuje tudi danes in jutri. Jutri pride na vrsto tudi drugo branje zakonskega načrta glede proračunskega provizorija, za v soboto pa je določeno in med parlamentarnimi strankami tudi dogovorjeno, da pride na vrsto tretje branje investicijskih predlog in bo torej končno vendar jedenkrat rešeno vprašanje bohinjske železnice, katere tako željno pričakujemo.

Deželni zbori se snidejo koj po 17. juniju. Poroča se z Dunaja, da jim bode vlada prepustila pretrgati zasedanje ter je predložiti na mesec september. — Volitve za one deželne zборе, katerim poteče postavna šestletna doba, pa bi se po teh dispozicijah vršile meseca novembra.

Češki glasovi o vodnih poteh.

— V čeških strankah se jako cepijo glasovi o uravnavi čeških voda in osobito o novo projektovanih vodnih cestah. Čeravno poslednje v istem obsegu, kakor so projektovani, najbrže ne pridejo do izpeljave, to pa iz jedinega uzroka, ker bi to delo povzročilo neznosnih bremen naloženih na rame davkoplačevalcev, je vendar zanimivo čuti razne glasove čeških merodajnih mož v tej zadevi, ker iz teh glasov je izpoznati, kateri teh mož so za blagor češkega naroda, kateri pa so proti temu. Tako je n. pr. princ Karol Schwarzenberg zavzel odločno stališče proti zgradbi kanalov, kateri bi vezali takorekoč severno in jadransko morje mej Stettinom in Reko skozi Šlezijo, Šeško, Dolenje Avstrijsko in Hrvaško in katera vodna zveza bi bila le v korist Nemcem in Madjarom, a v veliko škodo avstrijskim Slovanom. Zaradi tega so neki izvestni „češki“ krogi uprizorili

LISTEK

Gabrijel Garcia Moreno.

(Životopis katoliškega politika.)

Visoko čislam učenjaka, ki nam preganja temo zmot, a bolj še cenim poštenjaka, ki ve in hodi pravo pot.

S. Gregorčič.

(Dalje.)

Prijatelju je nekoč pisal: „Govori se, da so nemški prostozidarji naročili ameriškanskim, naj nebo in zemljo prevrnejo, da uničijo ekvadorsko vladno. Pa če nas Bog brani, česa se bomo bali!“ „Vsaj ne hodite iz hiše brez gotovega spremstva“, mu reče nek prijatelj. „Kdo pa me bo branil zoper spremstvo“, se posmeje predsednik, „če Gospod ne varuje mesta, zastoj čujejo oni, ki ga varujejo“.

Ljudstvo se je naslanjalo na svojega predsednika, imelo ga je za rešitelja domovine. On pa se je zanašal na Boga. Posvetil je državo presv. Srcu Jezusovemu. Misijoni in duhovne vaje v vseh cerkvah države so pripravljali ljudstvo na posvečenje, ki se je z največjo

slovesnostjo vršilo dne 25. marca 1873. Povsod ob istem času. V glavnem mestu je nadškof glasno prebral posvečenje v imenu cerkve, predsednik je ponovil v imenu države.

Tisti večer se je Moreno jokal same radosti. Svojo ljubezen do Boga je izražal z besedami: „Za mojega Boga, ki je tako dober, dam vse, tudi življenje svojega sina“. Iz ljubezni do Boga si je želel mučeništva, kar priča njegovo zadnje pismo papežu l. 1875: „Sveti Oče! Zdaj ko sem brez lastnega zaslužnja zopet izvoljen za 6 let, da vladam to katoliško državo, prosim Vašega blagoslova. Predsedniška doba se začne še le 30. avgusta, ko bom moral priseči na ustavo; takrat šele bi Vam moral uradno naznaniti svoj nastop. Vendar storim to danes, da prejmem moč iz nebes in razsvitljenje, da bom mogel biti vedno udan sin Božjega Odrčenika in pokoren služabnik njegovega namestnika. Zdaj ko prostozidarske družbe sosednih dežel, po naročilu iz Nemčije, bruhajo zoper mene vsakovrstne krivice in strašna obrekovanja, ter na skrivnem iščejo priložnosti da me umorijo, potrebujem bolj ko kdaj

Božje pomoči, da bom živel in umrl v varstvu naše sv. vere in naše ljube domovine, katero me je Bog poklical vdati. O sveti Oče! Kaj mi more Bog prijetnejšega naložiti, kakor obrekovanje in sovražstvo zavoljo Njegovega sv. imena? Pa še dopadljivo mi bo, ako mi Vaš blagoslov izprosi iz nebes milost, da prelijem kri za Njega, ki je svojo kri za nas prelil na križu.“ (Dalje prih.)

„V vseh krajih se bo mojemu imenu opravljala čista daritev“.

Prerok Malakija.

Sv. maša je večna. Ni je dežele, ni ga kraja, ni ga dneva, ni je ure, da, ni ga trenotka, da bi se sv. maša ne darovala. Daruje se neprenehoma, noč in dan. Po vsem svetu razširjena je več ali manj sv. katoliška cerkev, po vsem svetu ima tedaj duhovnike, ima oltarje. Kakor solnce zaporedoma obseva razne dele sveta, tako se daritev sv. maše zaporedoma vrsti v raznih delih sveta; preneha nikdar.

Ona je daritev, ki se ima darovati v vseh krajih sveta, od solnčnega vzhoda do zahoda. Mi spimo, drugi so pri maši, mi smo v cerkvi, drugi spijo.

Ko je pri nas polnoči, daruje se sv. maša v zahodni Kini, v kraljestvu Sijam, na polotoku Malakka in po najzapuščenejših krajih Tibeta.

Ko imamo mi eno po polnoči, zvoni k sv. maši v Bengaliji, v Pondicheriji, v Kalkutti, na otoku Cejlon, v Madras in Manduri.

Ura bije dve. Pri nas vse trdo spi. Ob bregih reke Malabar, v zahodni Indiji, v mestih Goa in Bombay pa hité zamorci k sv. maši. Tam je dan.

Ura bije tri in sv. maša se opravlja na otoku Madagaskar in Bourbon.

In ob štirih v jutro? Kje? Daruje se sv. daritev v Palestini, tam, kjer se je darovala po Jezusu Kristusu prva daritev na gori Kalvariji. Dalje v Perziji in v enem delu evropske Rusije. Pet ur je! Po zimi pri nas še tema, po leti že solnce. Sv. maša se bere na Poljskem, v Avstriji, pri nas tedaj in v Egiptu. Od 6—12 opoldne opravlja se zaporedoma in neprenehoma najčistejša daritev na

pravcato gonjo proti princu Schwarzenbergu in češkemu konservativnemu veleposestvu. Nasproti temu pa mu izrekajo simpatije vsi pravi češki rodoljubi. V Budjejevicah izhajajoči list „Jihočeske Listy“ so mu izrekli javno zahvalo in zaupanje.

Davščina na žganje v gospodski zbornici. — V soboto je gosposka zbornica sprejela v vseh treh branjih povispanje davščine na žganje in sicer nespremenjen, kakoršnega je vlada predlagala. Odbila je torej premembo Turnherrovo, katero je vsprejela poslanska zbornica. Zadeva pride torej zopet pred poslansko zbornico v jedni prihodnjih sej.

Ekspozé grofa Goluchowskega. — Vsako leto poda vnani minister delegacijam nekako sliko o političnem položaju, v katerem se nahaja naša država nasproti drugim državam. Tako sliko ali ekspozé je podal avstrijski vnani minister tudi letos in sicer v ogerski delegaciji dne 22. t. m. V svojem ekspozéju pravi minister, govoreč o razmerju naše države do dogodkov na Kitajskem, da je na tej akciji Avstrija sodelovala le v toliko, v kolikor jej je to velevalo stališče velesile, ker drugih interesov na Kitajskem nima mnogo. Stroške avstrijske ekspedicije plača Kitajska z odškodnino.

Glede splošnega političnega položaja v Evropi je dejal minister, da se je sicer v kljub raznim sumljivim znamenjem ohranil dosedaj mir, vendar se za prihodnje ni mogoče za gotovo izreči v tem pogledu, ker razmere na Balkanu v kljub obstoječemu sporazumljenju mej Avstrijo in Rusijo ne dajo zadostne garancije proti možnim presenečenjem. Kajti nekatera znamenja zahtevajo posebno pozornost. Avstrija na Balkanu ne misli na kake nove pridobitve, na vsak način pa hoče ohraniti obstoječi red. Govoreč o macedonskem vprašanju je dejal minister, da bi se moglo bolgarski vladi očitati, da je mnogo zakrivila v tem oziru, a da je potem krenila na drugo pot. Srbiji je želeti, da si po novi ustavi utrdi svoje stališče na Balkanu. V splošnem pa se drži Avstrija svojih zaveznikov in hoče gojiti še na dalje zaupne razmere z drugimi državami, zlasti z Rusijo.

Obstoj trozveze še ni omajan, pač pa je odvisen od — ugodne rešitve gospodarskih vprašanj.

Vojna v južni Afriki. — Mej angleško vlado in vrhovnim poveljnikom v južni Afriki je prišlo do spora in je čuti glasov, da zapusti Kitchener svoje mesto in se vrne na Angleško ali pojde celo v pokoj. Uzroki temu dogodku so baje različni. Viri govoré, da lord Kitchener zahteva dvoje: ali da se mu pošlje toliko novega sposobnega vojaštva, da zamore hitro narediti konec vojni ali pa da se pusti Burom popolna neodvisnost, ker tega cincanja je Kitchener že do grla sit, zlasti radi tega, ker sprevidi, da s svojimi bolnimi in demoralizovanimi četami junaškim, za svobodo in domovino se borečim Burom ne more biti kos, marveč da utegne istim danes ali jutri podleči. Ker pa angleška vlada prvi zahtevi ne more ugoditi, ker vojaštva nima, drugi pa noče, ker jej brani sebičnost, radi tega utegne Kitchenerja kmalu nadomeščati kak novi vrhovni poveljnik.

sto in sto oltarjih v Rimu, po Italiji, po Nemškem, Francozkem, Španskem, Angleškem, v spodnji Ameriki itd.

Ura bje eno popoldne. Delavec počiva, sv. maša pa se dalje opravlja brez počitka in nehanja in ljudstvo hiti v vežo božjo v Missouri, Teksas in v enem delu daljne Meksike, kjer je umrl Maks, brat našega presvetlega cesarja.

Ura bje dve. Sv. maša je v Kaliforniji (v Ameriki).

Ura bje tri. K maši vabi zvon po vseh mestih ob bregu tihega morja (oceana). K maši hitijo in pri isti strežejo rujavi in črnozagorjeni ljudje, pa se tudi lepše zadržijo, kakor mi.

Ura bje štiri. Sv. maša se daruje v Oceaniji, na otoku Margereta in Markvitem.

Ura bje pet. Dan se je pri nas nagnil in po zimi zvoni Ave Marijo, na santviških otokih pa zvoni sv. jutro in začénjajo se sv. maše. Učenci v šolo, pri nas k ognju.

Ura bje šest: na otokih Samoa, Tenza, Wallis itd. klečé ljudje v cerkvi, opravlja se namreč najsvetejša daritev.

V obrambo neomadežane časti č. gosp. Marka Valesa, kurata v Branici.

Izjava,

katera se je prečitla na binkoštni ponedeljek pred cerkvijo v Branici.

Presenečeni nad nezasišano drznostjo najpodlejšega obrekovanja, ki je izšla preumazana „Soča“ na brezna-dežno čast našega preč. g. kurata M. Valesa, štejemo si podpisani občinarji v sveto dolžnost izraziti preč. svojemu dušnemu pastirju najudanejšo zaupanje, ljubezen in hvaležnost za njegovo najnatančnejše izpolnovanje stanovskih dolžnosti glede dušnih in telesnih naših potreb.

Pri nas pastiruje preč. g. 13 let, a nikdar nismo zapazili, niti iz prejšnjega njegovega pastirovanja slišali, najmanjšega, kar bi utegnilo le najmanj omadeževati njegov čisti duhovski in sploh človeški značaj. Pač pa smo se prepričali v teku 13 let, kako neumorno deluje v cerkvi in v šoli iz prave ljubezni do nas trpinov za krščansko vzgojo našo in naše mladine, ter nam ob vsaki priliki priskoči na pomoč, bodisi svetom ali tudi dejanski.

Njegovi požrtvovalnosti in marljivosti se imamo zahvaliti za marsiktero napravo; kakor n. pr. da imamo krasno popravljeno in slikano cerkev z vso opravo, ponosen zvonik z novimi milodonečimi zvonovi, česar vsega prej ni bilo.

Da je res mej našo mladino nekaj „od narodno napredne stranke“ zbeganih smetljajev, kot po vsem Slovenskem, sicer iz srca obžalujemo; odločno pa protestujemo, da bi ti zastopali v javnosti našo cerkveno občino. Število teh največ mlečnih prolalic je neznatno in brez vsake veljave. Saj jih celo pri cerkvenih, nadarbinskih in občinskih nakladah ne poštujemo, oziroma se jim protivimo.

Vas pa, prečast. g. dušni pastir naš, prosimo najudaneje, naj Vas blato, ki so je hoteli peščica naših podlih divjakov vreči na Vašo neomadežano duhovsko obleko, najmanj ne vznemirja. Bodite prepričani, da vživite ljubezen, zaupanje, spoštovanje in udanost vseh prebivalcev naše duhovnije razen onih par razgrajčev.

Vsemogočni Stvarnik Vas ohrani zdrave, zadovoljne še mnogo let pri nas, ter Vas s svoje milostjo podpiraj v izvrševanju zlasti v sedanjem času težavnega poklica, kot do sedaj.

Ako je kdo, ki ima kaj proti tej izjavi, prosimo naj se oglasi, in sicer s podpisom.

V Branici, 26. maja 1900.

(Sledi izmed 60 hiš. gospodarjev 57 podpisov!)

To izjavo je podpisalo izmed 60 h. gospodarjev 57; torej le 3 zagrizenci ne. Ta izjava je bila drugi bink. praznik ob 11^{1/2} uri zjutraj prečitana občinstvu pred cerkvijo v sijajno zadoščenje gosp. Valesa. Ljudstvo jo je poslušalo ter dajalo duška svoji ogorčenosti do provzročiteljev. V cerkvi pa je verno ljudstvo dne 26. t. m., ko je tako hudo obrekovani duhovni pastir nekaj besed v svoje opravičenje izrekel, se solzilo in na glas ihtelo.

Maloštevilni narodni naprednjaki so mislili napraviti dne 7. julija t. l. shod

Ura je sedem, sv. maša se opravlja, tu pčta tam tiha, v Novi Kaliforniji, tam kjer kopajo zlato in iščejo dijamante.

Ura bje osem. Mi se spravljamo k počitku, na karolinskih otokih pa in filipinskih so sv. maše od ene cerkve do druge, kjerkoli je le peščica katoličanov, tam časti se živi Bog v podobi kruha in vina.

Deveta je zvečer. Kje se bere sv. maša pa ob tej uri? Bere se na otoku Viti, tam kjer so nedavno še živeli ljudozrci, zdaj pa so vrli katoličani.

Ura bje v zvoniku deset! Vse pametno spi, razun ponočnih sov in kričacev, po Oceaniji, v škofiji Adelajde, v spodnji Avstraliji, na otoku Koreja in po japonskih otokih se pa poje sv. evangelij, ker daruje se sv. maša.

Ura je: ednajst in mašuje se dalje. Kje pa? boš vprašal. V škofiji Perth, v enem delu razširjene Avstralije, v Kini, in sicer v mestih: Shanghai, Vanding in Peking.

Sv. maša je tedaj večna! Čast in hvala doni Bogu povsod!

K. Č.

pri Čehovinovem spomeniku. Ali iz tega ne bo nič, ker gospod Fl. Č., junakov unuk ne prepusti po nikakem istega svojega prostora za „napredno razsajanje in burke“. Hvala mu, ker je naravnost zavrnil te dni prošnjo „odborna narodno-napredne stranke goriske“; saj se je po pravici bati izgrediv in to tem bolj, ker je vse tukajšno pošteno ljudstvo zares ogorčeno nad nesramno pisavo in blatenjem svojega ljubljene duš. pastirja, kateremu se ima za velika v malo letih izvršena dela največ zahvaliti. Ker odbor „napredne stranke“ ni ničesar opravil glede prepuščanja prostora pri razumnem g. Fl. Č., hočejo isti shod prenesti pa h njegovemu sorodniku veleposestniku pri Čehovinih, g. Fr. Ž. Tega obdelujejo zdaj, pa čeravno je on s svojima 2 sinovoma bolj „Sočin“ pristaš in tudi njen edini naročnik tukaj, se vendar ni dal pregovoriti v to, da bi prepustil svoje obširno dvorišče za liberalno-napredne bahanalije.

Slabo bi se godilo naprednjakom, ako bi se kdaj drznili priti že itak ogorčeno ljudstvo radi blatenja svojega duš. pastirja semkaj izzivat. Ljudstvu se dani in nesramno vedenje naprednjakov do vere in duhovščine je neznosno pastalo! Sliši se, da je gaberski učitelj, kot zaupnik „liberalno-napredne“ stranke želel tukaj imeti shod! Pa svetujem tudi temu naprednjaškemu učitelju, naj le gre kmalu odtod na Štajersko, kjer je že vdobil učit. službo; kajti vse pošteno krš. ljudstvo v (abrijah je z njegovim liberalnim vedenjem nezadovoljno, ter ga želi proč brž ko brž!

Novice.

V avdijenci pri cesarju je bil danes osem dni prevzvišeni grof Franc Coronini s prejasno soprogo grofinjo Selmo.

Visokega gosta smo imeli, ne da bi vedeli, za binkošne praznike v Gorici. Nadvojvoda Jožef Ferdinand je bival kot gost Njega prevzvišenosti barona Teuffenbacha, ki je bil njegov vzgojevalatelj. Ogledal si je vse cerkve, deželni muzej in grad. ~~Na svetovnem razpisu za~~

~~Slavnost 25-letnice obstanka tukajšnjega ženskega učiteljskega se~~ praznuje danes zelo slovesno. Ob 8. uri zjutraj je bila slovesna sv. maša v cerkvi sv. Ignacija.

Katoliško društvo slov. učiteljic bode imelo v nedeljo dne 2. junija svoj občni zbor ob 10. uri predpoludne.

Imenovanje. — Inžener g. Makso Klodič vitez Sabladoski je imenovan asistentom pri c. kr. državni železniški direkciji v Beljaku.

Smrtna kosa. — V noči od četrtna na petek je umrl v tuk. kapucinskem samostanu v starosti 60 let preč. o. Friderik Jnglič, bivši provincijal, sedaj vikar tuk. kap. samostana, škofijski svetovalec v Celovcu in Mariboru. Bolehal je že dalje časa. N. p. v m.!

Iz Vrtojbe. — Kratki so dnevi človeka. Teh svetopisemskih besed smo se spomnili dne 25. t. m. zjutraj, ko je neusmiljena dekla Gospodova pretrgala nit življenja še mladi ženi v najlepši dobi, g. Viktoriji Nanut roj. Batistič. Pogreb blage nam nepozabne pokojnice je bil minulo sv. binkoštno nedeljo zvečer ob 6. uri. Udeležba je bila ogromna, prišli so celo iz bližnjih vasi. Tako sijajnega pogreba gorenja Vrtojba ne pomni. Dragi pokojni Viktoriji srečni in mirni večni počitek, zaostalim žalujočim bratom, sestram, bolni materi in sploh vsem sorodnikom pa naše solzalje!

Mestne volitve. — V torek so se vršile v Gorici dopolnilne volitve v mestno starastvo. Volili so volilci tretjega razreda. Vseh volilcev v tem razredu je 534. Volitve pa se jih je udeležilo le 136. Pri volitvi sta si stali dve stranki nasproti, namreč stara magistratna stranka — in pa stranka, ki ni zadovoljna z dosedanjim mestno upravo.

Izvoljeni so bili kandidatje magistratove stranke in sicer so dobili: dr. Ballaben 136, Orzan 98, Paternolli 93, Salvaterra 79 glasov. Ostale glasove so dobili kandidatje nasprotne stranke in sicer: dr. Faidutti, Bonne, Louvier. Dr. Ballaben je bil kandidat obeh strank. Plakati po mestnih voglih so naznanjali, da je dr. Faidutti odklonil kandidaturu. Magistratna stranka je baje spravila svile krunice v tok. Nova stranka ne misli niti v drugem volilnem razredu mirovati.

Občinske volitve na Vogerskem. — V sredo 22. t. m. bile so občinske

volitve na Vogerskem. Stala sti si dve stranki nasproti. Katoliško-narodna in napredna. Vsaj tako bi tamošnji naprednjaki stvar popisali, ko bi bili zmagali. A zmaga je bila na strani dosedanjega župana Andreja Gregoriča. Na čelu naprednih so bili učitelj in Rubbia in še en tamošnji občanar.

V tretjem razredu je bilo napredno grozdje prekiselo. Soglasno so bili izvoljeni naši. V drugem razredu so naši vdobili 24 glasov, nasprotniki 11. V prvem razredu naši 8., nasprotniki 3. in sicer od oskrbnštva grofa Coroninija!), učitelja, in enega domačina. Opomniti je pa, da so tudi tisti, ki so nasprotno glasovali, dobri kristjani, le zapeljani so po raznih okoliščinah, odvisnosti i. t. d. da so tako glasovali, kakor so. V srečo so sami spoznali in spoznajo, da niso prav storili — pa...

Vsi znani zdražbarji so iz starašinstva izključeni, izvoljeni so dobri, razumni pošteti kmetje, kateri vedo svoje premoženje dobro voditi, zato bodo tudi občino prav vladali.

Lep dar. — Preč. gosp. monsignor Ivan Wolff je daroval knjižnici „sloven. kat. delav. društva“ v Gorici lepo zbirko zabavnih in poučnih knjig razne vrste. Bog povrni! Živel posnemovalci!

Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Trstu priredi v nedeljo dne 2. junija ob 7. zvečer veselico v dvorani „Narodnega doma“ v Barkovljah. Predstavljalja se bo igra „Rokovnjači“. V nedeljo dne 16. junija bo druga predstava v dvorani gospe Sanein-Čemot v Šklednju.

Sumljivo znamenje. — Kam škili „Soča“, postaja vedno bolj jasno! Sedaj smo v svetem letu, a „Soča“ se ni legala niti z najmanjšo črko spomnila, nič ni vedela povedati o velečastnih procesijah v mestu, o impozantnem romanju na sv. Goro. Pač pa ima „Soča“ polna usta hvale za protestantizem (glej njene podlistke!). Da celo objavila je s posebnim veseljem prihod v Gorico nekega nemškega protestantskega pridigarja. O vsem drugem ve, le o katoliškem gibanju noče nič vedeti!

Ne jezite se! Na opazko „Soče“, da ima v zalogi še druga pisma, slična onemu na č. g. Valesa, smo mi pripomnili, da je v zadnjem času več duhovnikov dobilo škandalozna pisma in da smo nekaterim naprednim lumparjem že na sledu. Radi te naše opombe je „Soča“ vsa iz sebe ter nas pozivlje, naj povemo vse tiste napredne lumparje. Le počasi, gospodje! Vsaka reč pride o svojem času! Da se vam pa jezica nekoliko ohladi, povemo, da imamo pri rokah škandalozno pismo do vnetega dušnega pastirja in sicer iz najnovejšega časa. Prepričani smo tudi, da bi bila to pismo prav gotovo dobila „Soča“, ako bi bil dotični duhovnik le eno samo besedico odgovoril! Za danes dovolj!

Že poka na vseh straneh. — Narodno-napredna stranka je ustanovila v zadnjem času mnogo društev, katera pa že razpadajo. Ustanovila je „Trg-obrtno društvo“, o katerem smo mislili, da bo celo deželo preobrazilo. Zdaj ni o njem več ne duha ne sluha! Ustanovili so sklad za udove ubogih trgovcev in obrtnikov. Toda vse se je že pozabilo. Ustanovili so „Društvo pekovskih pomočnikov“, ki je pa mrtvorjeno dete. Dr. Tuma je štiri leta ustanavljal v Solkanu „Mizarsko združenje“, o kateri že slišimo, da ne bo nič. Ustanavljali so po celi deželi „Krmarske združenje“, katerih pa nikjer ne vidimo. V najnovejšem času so ustanovili „Politično pevsko društvo“, ki je podobno žveplenki, ki se naglo vžge, pa hitro vgasne.

Tako poka na vseh straneh!

Lepi računi. — Posesnik Štefan Makuc iz Grojne pri Gorici se je zadolžil pri „Goriški ljudski posojilnici“, najprej za 200 K, kasneje še za 440 K in naposled za 840 K z namenom, da bi si popravil svoj dom in zboljšal svoje posestvo; a imel je nesrečo, da se ni ujemal z nazori dr. Tume. Zato je imenovani zavod terjal posojilo nazaj, dasi so mu bili poroki in dveh zadnjih menicah še soproga in dva brata, med temi jeden c. kr. profesor. Mož se je nadejal, da ne bode posojilnica izvajala skrajnih konsekvenc, če tudi ne povrne takoj izposojenega denarja, zato se ni tudi podvizal, da bi takoj ugodil dotičnim terjatvam. Posojilnica pa ne pozna šale in zato mu je napravila plačilni nalog za prvo menico s sledečimi troški:

pot po spise v posojilnico in poduk K 2—	
sestava tožbe	4—
pisnina	144
koleki:	
a) izvirno plačilno povelje	5—
b) plač. pov. drugotožencu	2—
c) vloge	2—
prepis pril. A.	048
koleki na prepise 230	060
pooblastilo s koleki	2—
vlog. in zab.	050
prejem plač. povelja	030
porto	006
zabel. pravomočnosti	030

„Goriška ljudska pos.“
Ta tožba, ki je stala toženca 19 K 68 h, po sodnji likvidirani na 16 kron 8 h, je bila vložena dne 23. avg. 1900; a istega dne je bila vložena tudi tožba za drugo menico, za katero si je zaračunala posojilnica, oziroma njen odvetniški zastopnik, troške zavsem po prejšnjem uzorcu, le z razliko, da so znašali ti 33 K 20 h, sodnijsko likvidirani na K 3060.

Istega dne je bila vložena tudi tožba za tretjo menico, za katero si je posojilnica zaračunila pa 36 K 86 h., a jih je sodnja likvidirala za K 3486.

A ravno isti dan je bila vložena tožba za drugi plačilni nalog za tretjo menico, stroški so bili isti kakor v poprejšnjem slučaju, le pisnina je odpadla, torej so znašali le 33 K 86 h., sodnijsko likvidirani na K 3486.

Stroški za prvi plačilni nalog pri prvih dveh menicah in za prvi in drugi plačilni nalog ob enem pri zadnji menici so znašali torej skupaj 123 K 60 h.

Opomniti je, da je šel odvetnik po vsako menico posebej v posojilnico in se dal za vsako posebej poučiti, zato si je zaračunil od vsake za pot po 2 K, skupaj 8 K. Za vsako mu je dala posojilnica tudi posebno pooblastilo, kajti odvetnik si je zaračunil 8 K za 4 pooblastila, po 2 K od vsakega!

Kakor se bode pa iz naslednjih računov videlo, šla je tudi posojilnica dvakrat h odvetniku ter si je zaračunila za te poti 8 K, dasi je bil predsednik posojilnice dr. Tuma tačas koncipient pri odvetniku tožitelju.

Sledi drugi prizor:
Dne 4. sept. l. 1900 je vložila „Goriška ljudska posojilnica“ predlog na izvršbo s prislilno osnovo zastavne pravice po vknjižbi zastavne pravice radi 440 K z naslednjim računom:

Troški:	
pot stranke k odvetniku v zemljeknjižni urad, poiščem vložke in pregledam bremensko stanje	K 4—
ta predlog	7—
3-kratni prepis	2-16
koleki	5—
A v prepisu	048
vknjižnina	3-25
odprava in vlaganje	050
sprejem sklepa	030
pošta	006

Ta račun znaša 22 K 75 in je brez podpisa.

Za tem je vložila posojilnica pri okrožni sodnji po svojem odvetniku dne 7. sept. l. 1900 jednak predlog za menico v znesku 840 K, po domače za prvi rubež. Stroški so sestavljeni povsem po prvem receptu, a znašajo pa 25 K 45 h. In dne 11. sept. l. 1900 je vložila tirjajoča upnica „Gor. lj. posojilnica“ predlog na izvršbo z rubežem obvezanih premičnin radi 840 K, t. j. radi druge menice, s skupnimi stroški 9 K 56 h.

Skupaj je bilo torej stroškov K 17416. Opomniti je, da je prosil pri zadnjem rubežu toženec le za jedno uro potrpljenja, ker prinese denar brez drugačno; a njegova prošnja je bila zastoj!!

Opomniti moramo pa tudi še, da posojilnica ni bila v nobeni nevarnosti da označene zneske izgubi. Neoziraje se na toženčovo premoženje so bili njegovi poroki taki, da je bila vsaka možnost kake izgube izključena. Pred rubežem je stal dober za vsako izgubo celó dr. A. Rojic z vsem svojim premoženjem, a tožitelj ni hotel dati tožencu le ene ure odloga.

Najzagrizenejši oderuh bi bil brez dvoma ugodil vsaj zadnji prošnji, a dr. Tuma kot predsednik posojilnice ni tega storil. Tako postopa „Goriška lj. pos.“ z goriškim narodom, koji na čelu stoji dr. Tuma, in to naj bi bil voditelj goriških Slovencev?

Shod v Žabljah. — Narodno-napredna stranka je nameravala napraviti za Binkošti v Žabljah shod. Liberallec dr. Tuma je mislil, da ga v Žabljah željno pričakujejo. Toda vrli Žabljanci so mu že naprej pokazali, da ga nečejo in tako je shod izostal. Mi kličemo vrlim Žabljancem: Dovolj vas je do zdaj smejala „Soča“, glasilo liberalca dr. Tume. Podtikala vam je pravoslavje, unijatstvo itd. Z nobeno vasjo na Vipavskem niso naprednjaki tako norce brili kakor z Vel. Žabljami.

Veseli nas, da je ljudstvo začelo spoznavati napredne lumparije!

Iz Lokavca. — „Soča“ št. 61. je prinesla dopis iz Lokavca, katerega je spisala, kakor znamenja kažejo, sosednja napredna učiteljska roka. Mi svarimo gg. učitelje pred takimi napadi na č. duhovščino. Ali mislite da bo ljudstvo vas spoštovalo, ko ne bo več duhovščine spoštovalo?

Pa še to! Ali se ne sramujete zasukavati naše besede o slabih plačah učiteljstva po načinu zbesnele „Soče“: „Učitelji bodo prejeli plačilo onstran groba, sedaj naj le stradajo, samo da so nunci rudeči kot purani?“ Kedaj smo mi v tem zmislu pisali?

Dalje pišete, da je „farjem“ (tako lepo!) „pijanec oni, ki ga ves teden ne pokuša in v nedeljo ob pol litra malo zapeje, da ga far sliši!“

Ljubi čitatelji! Nič ne verujte besedam tega dopisnika — če tudi bi bil kak napreden učitelj! Mi duhovniki vam iz srca privoščimo pol litra in tudi več ob nedeljah in praznikih in se veselimo, ko vas slišimo da veselo — seveda spodobno — pojeje.

Napad na č. g. župnika Kodreta je imel namen nadražiti ljudstvo ter je pripravi za shod v Žabljah. . . .

Iz Banjšic. — Naša kuratna cerkev sv. Duha je uže skoraj jeden mesec zaprta vsled javne varnosti, ker se je strop na cerkvi pričel udirati. Cerkev bi bili uže lahko popravili dostojno, kakor se spodobi, toda posel nekaternikov je, nasprotovati v svoje zlo slavnemu županstvu v vseh rečeh. Zdi se nam pa, da celo reč vodi jeden mož, kateri zbira svojo stranko, ter hoče svoj žolč izliti nad sl. županstvom s tem, da mu nasprotuje. Pristaviti moramo tudi, da njemu ni do nove cerkve, ne do stare, nasprotuje pa tem bolj, ker se mu še sline cedijo po tajništvu. Ta zviti hujškač se vedno meša v cerkvene in občinske reči. Že za časa poprejšnjih starašinstvenih volitev delal je omenjeni neznosne zgage in razpore.

Zadnja starašinstvena seja je bila dne 7. majnika. Tudi ta je pomagala, da se je reč zadevajoča podrtu cerkev zavlekla, kajti vse starašine razun treh so se vsled nahujskanja in pritiska od raznih strani odpovedali in od starašinstva odstopili. Može v konkurenčnem odboru so odstopili, starašini so se odpovedali, potem kako naj sezidamo in popravimo cerkev? Tudi to je bilo menda sad onega hujškača, toda uverjen naj bode kakor seje tako bode žel, ljuliko seje, pa tudi bode požel. Starašine so se na dan seje uže pri prvi točki glede pretresovanja računov odpovedali ter jo popihali na plano, pustivši na zapisniku še ostalih 6 točk nedotaknjenih, neresenih. Izmed šesterih točk je bila jedna tudi glede cerkve. Ljudje se jezijo ter pravijo da so nepotrebn korak storili, ker so se odpovedali, toda ni jim zameriti, ker so bili le nahujskani. Če so starašine imeli do župana kaj protivnega ter so bili prepričani, da župan ni prav deloval, naj bi ga tožili. Prepričani smo, da je župan natančen in da vsako stvar desetkrat poprej preudari in premisli predno jo popelje. Uzrok, da se cerkev uže ni popravila, delajo zdaj ljudje le starešine, ker so s svojim odstopom reč zavlekli.

Na dan seje vršile so se v občinski pisarni grozne debate, na sejo je bil povabljen tudi g. kurat. Naš g. župan je mirnega izraza, zatorej ga grožnje in pretnje niso presenetile.

Pri nas kakor razvidno, se gode res pravcate zmešnjave, pa vse bi še nič ne bilo, da bi le cerkev ne imeli zaprto.

Banjškar.

Iz Šempaske občine. — Na dan obhoda 1. maja so cestni odborniki povdarjali, da državna podpora od 48.000 kron se sme le za Lijaško črto porabiti in za nobeno drugo. Mi pa mislimo nasprotno, da država je dala 48.000 K podpore na podlagi lijaškega načrta za zvezo državne podčavenske ceste z

dornberško dolino. Ako bi cestni odbor spoznal kak drugi načrt boljšim in namenu primernejšim, bi vlada ne imela nobenega nasprotstva za porabo rečene svote.

Da bi pa cestni odbor po nepotrebnem ne trosil denarja, priporočamo, naj sprejme, če noče drugače, občinsko pot od Volčjedrage do Vogerskega za skladovno cesto, naj opusti pa ono vejo ceste od Vogrskega na Dombravo. Če pomislimo, da bode mala postaja v Bukovici, kaj iti iskat na Dombravo in potem v Bukovico oziroma v Prvačino? Naši občinarji ne bodo nikdar po oni črti hodili, ker bi bila velika izguba časa. K čemu torej toliko denarja za odkup zemljišč in za veliki most črez Vogeršček, naj bi rajši cestni odbor ono svoto za napravo ceste iz Vogerskega do Dombrave dal v podporo naše ceste. Cestni odbor naj sprejme obč. pot od Volčjedrage do Vogerskega med skladovne ceste, potem če jo mora zgraditi po Lijaku, naj jo. Vemo pa za gotovo, da se izdelanju rečene ceste uprejo lastniki travnikov iz razloga že navedenega. Koliko bi izdelanje Lijaške ceste stalo, ni nam znano, smelo pa trdimo, da bi izdelanje Lijaške ceste stalo najmanj trikrat po 48.000 kron. Potem treba vpoštevati še letno vzdrževanje. In kako korist bi imelo vse to? Odgovor je kratak: Nobene javne koristi!

Cesta, katero mi zagovarjamo, je prevdarjena na 40.000 K, brez odkupa zemljišč. Zemljišče bi pa ne stalo dosti, — ker odkupiti bi se moralo le okoli 6.000 □met. Povprečno bi stal 1 m. do do 10 kr. ali 20 vin. Vse zemljišče bi stalo okoli 600 gld. ali 1.200 kron. Na dan obhoda se je izjavil tukajšnji posestnik in zidarski zvedenec, kateri sprejema vse poprave na državni cesti do Ajdovščine, da on izdela to črto za 30.000 kron ali 15.000 gld. Prosimo zdaj cenjeno javnost, naj sodi, — kdo hoče pravo!

Zagovorniki cestne črte, Šempas-Prvačina.

Vitovlje nad Osekom. — K Mariji prečistega spočetja na Vitovljah se ljudstvo vsako leto v večem številu zateka. Tolikega števila pa, kakor letošnje binkoštno praznike, ni bilo še nikoli. Čast in slava Mariji!

Gorenjopolje. — V soboto dne 25. t. m. je bila procesija iz Gorenjega polja na sv. Goru v lepem številu. Na cesti pod Desklami se je naši procesiji pridružila še procesija iz Plavi. Procesija sta vodila č. g. J. Vidmar in J. Ušaj.

Strela ubila — včeraj ob 2. uri popoldne 43letnega Valentina Jevščka iz Zabrda občina Bate hiš. št. 40, ko je na polju ubežal pred dežjem pod neko lipo. Bil je na mestu mrtev. Zapustil je vdovo in 3 mladoletne otroke. Mrvega Jevščka so našli šele zvečer ob 6 uri, bil je ves krvav.

V Št. Petru je bil pretečeni ponedeljek t. j. 27. maja občni zbor tamošnje hranilnice in posojilnice. Zbralo se je k zborovanju prav lepo število udov, ki so z zanimanjem sledili vsem točkam dnevnega reda.

Po pozdravu predsednika poroča na kratko g. kaplan P. Zakrajšek o delovanju posojilnice ter priporoča navzočim varčnost in edinost med seboj. Denarničar g. Fr. Černic poroča o denarnem prometu l. 1900. Vseh sprejemkov je bilo K 151.18450, izdatkov pa K 149.10664 promet je torej znašal K 300.29114.

Hranilnih vlog se je vložilo K 75.71267, vzdignilo pa K 59.29212; posojil se je dalo K 78.56655, vrnilo pa 26.14800.

Čistega dobička je K 41777, ki se dene v rezervni zaklad. Rezervni zaklad znaša K 112170. Računi so bili soglasno sprejeti in odobreni. V načelstvo je izvoljen stari odbor, samo za računskega pregledovalca je izvoljen mesto g. Ličana kaplan P. Zakrajšek, njegovim namestnikom pa župnik Anton Berlot. Na predlog P. Zakrajškega izreče občni zbor zahvalo načelstvu, zlasti načelniku A. Blažica in odborniku A. Merljaku za njihovo požrtovalno delovanje. K sklepu spregovoril je še g. župnik A. Berlot nekaj besed ter zborovalcem priporočal stanovitost in pa varčnost, h kateri naj očetje svoje otroke takoj v mladosti navajajo, kar se najlažje doseže s tem, da se jim prekrbe hranilne knjižice.

Almanah katerega so spisali slovenski bogoslovci ter ga posvetili „Kristusu nesmrtnemu kralju vekov“, je izšel ravnokar z raznovrstno mično vsebino.

Almanah krasi lepa naslovna slika kakor tudi pet mičnih vinjet. (Risal Fr. Dobnikar, bogosl. v Ljubljani.) O tej po obliki in vsebini res krasni knjigi kaj več prihodnjič.

Cena Almanahu je 2 K 40 h., po pošti 10 kr. več.

Naročnino sprejema Ivan Brezovšek, bogoslovec v Gorici.

Latinska maša v čast sv. Jožefa, zložil Fr. Kimovec. — Ta skladba je jako lepa, ter pisana v cerkvenem duhu; zraven tega ni težka in se odlikuje z lepimi melodijami. Pisana je za štiri možke glasove. Vredna je vsega priporočila. Cena partituri je 1 krona. Dobiva se pri skladatelju g. Frančišku Kimovcu, bogoslovcu v ljubljanskem semenišču.

Socijalne drobtinice.

Kongres proti alkoholizmu. (Konec.) — Zadnji dan so bile na vrsti poročila o alkoholizmu v avstrijskih deželah Zgornji Avstriji, Češkem, Kranjskem, Galiciji. O Kranjskih razmerah je poročal dr. Robida. Vodja švicarskih socijalistev Lang je zagotavljal, da delavci bodo gotovo podlegli v boju zoper kapitalizem, ako se ne odpovedó alkohola. V življenjskem boju je zmaga na strani zdržnih. Po mnenju inženerja G. Asmussen iz Hamburga, družbe zmernosti ne bodo ničesar dosegle v boju zoper alkoholizem, ker so le polovičarske; le družbe združnosti zamorejo ljudstvo navdušiti in bodo vspešno delovale, kar pričajo uspehi v Ameriki, Angleškem, Švediji, Nemčiji. Nič ne pomaga ropotati zoper zganjarstvo revežev, ter zagovarjati vino in pivo. Popolna zdržnost ni nikaka težava ali zatajevanje, ampak zdržni občutijo še le srečo treznega življenja.

Dr. Forel je rekel: Alkohol ne spada k človeški naravi, ampak je strup. Drugi strupi, ki so alkoholu primešani n. pr. fuzel, se ne morejo toliko upoštevati, ker so v najmanjših množinah primešani. Strupenost alkohola je odvisna od zavžite množine. Zastrupljenje je lahko akutno t. j. pijanost, ali kronično t. j. nasledki navadne vsakdanje porabe. Težko in skoraj nemogoče je določiti najmanjšo mero, v kateri alkohol ne upliva škodljivo; to je odvisno od sebe. Skušnja uči, da so zdržni ljudje na splošno zdravejši, v dušnem in telesnem delu vstrajnejši, previdnejši, v razveseljevanju naravnejši, kakor tisti, ki iščejo v alkoholski omoti umetno podporo življenja. Zagovorniki zmerne rabe alkohola nam še niso dokazali neškodljive koristi te razvade. Tedaj proč z alkoholom, ki uničuje življenje in ohranjuje mrliča.

Temu je ugovarjal Kiaer iz Norvegije. Zagovarjal je zmernost. Vsak naj ravna po svojem prepričanju, uzor ni popolna zdržnost, ampak prostost in resničnost. Zdržni so najboljši vojaki v boju zoper alkoholizem, trdnjavo alkoholizma pa ne bodo premagali zdržni ampak zmerni.

Ko se je slednjič dr. Vlasak zahvalil predsedniku dr. Gruberju, je ta sklenil s treznimi besedami: „Mi Avstrijci smo pesimisti, vendar pričakujemo od tega shoda dobrih uspehov. Utis shoda je zdaj velik, upam tedaj, da ne bo popolnoma zginit, ker avstrijsko ljudstvo vendar še ni neobčutljivo. Upam, da bo shod tudi v drugem oziru imel dobre posledice. Tje v svet, ki je poln sovraštva, zaslepljenosti in obupa. je ta shod klical z glasom razuma, človekoljubnosti in upanja. Kakor v sveti noči angeljsko petje, tako se je tudi zdaj na vse strani razširil duh bratoljubja, edinosti in smisla, da imamo vsi ljudje skupno namene. Pa tudi ideali človeka lahko opijanijo. Nas opojno naučujemo misel na zdravejšo, krepkejšo in plemenitejšo človeštvo, katero pričakujemo. Vsak naj nam pomaga, da to navdušenje ne zgine. Na svidenje v Bremah“.

S tem je bil shod sklenjen. Prihodnji svetovni shod bo v Bremah v severni Nemčiji.

Za časa svetovnega shoda na Dunaju je bilo tam še 7 posebnih shodov, na katerih so zbrani pritrjevali govornikom, ki so poslušalce navduševali za boj proti alkoholu, najboljšemu prijatelju in pomočniku sovražnika človeškega rodu. Tri shode je priredila krščansko-socijalna stranka, dva socijaldemokratska, eden je bil splošen, eden pa za duhovnike. Naj bi vsak slovenski izobraženec spoznal, da ni rešitve socijalnega vprašanja brez rešitve alkoholnega vprašanja; naj bi pa tudi vsak v tem smislu deloval. I. K.

Za kratek čas.

Vprašanje. — Nek hudomušen kmet iz Gor nam piše: „V „Soč“ in „Primorcu“ sem brau: prismojenec, prismojenec, prismojenec, prismojenec itd. Ker pa bim, da je pr „Soč“ gospadar gospod dr. Tuma, da je njen tiznik A. Gabršnik, odgovorni ured Iv. Kavčič in odgovorni drugar Iv. Meljavec, prosim, dejte mi bidez, kdu med tem štem je prismojenec, al nisa znabit vsi štiri?“

Zopet okrožnica. — Pravijo, da je dr. Tuma poslal okrožnico vsem narodno naprednim zidarskim mojstrom, ki so njegovi p. taši, s katero jim prepo-veduje prevzemati stavbena dela pri cerkvah in „farovžih“.

Naznanilo

Hranilnica in posojil. v Šebreljah na Tolminskem naznanja slavnemu občinstvu, da ostane ista nadalje v Šebreljah in da so uradni dnevi le nedelje in sicer od 9 do 10 ure zjutraj se sprejemajo prošnje za posojila, od 12 do 1 popoldne pa se sprejemajo stranke. — Hranilne vloge se obrestujejo po 4½ od 6%. Posojila se dajajo po 5½ od 6% na vknjižbo po 6% na osebni kredit.

Vabi se uljudno občinstvo, da podpira ta zavod nadalje, kakor dosedaj.

Za odbor:

Jožef Vojska,
načelnik.

Anton Rejec,
tajnik.

Traverse, Portland in Roman cement, cevi za stranišča, okove in vse potrebščine za stavbe

priporoča po tekmovalnih cenah

tvrdka

Konjedic & Zajec
Gorica.

Ivan Domicelj

trgovec v Korminu
na glavnem sadnem trgu.

Priporočam častiti duhovščini in slavnemu občinstvu svojo trgovino

jedilnega blaga.

Ob enem naznanjam, da bom s 1. junijem t. l. znižal cene na sledeči način: Kava od 92 kr. naprej, sladkor od 44 kr. naprej, olje od 36 kr. naprej, makaroni in druge testenine od 20 kr. naprej, sveče za pogrebe iz Kopačeve tovarne v Gorici po najugodnejši ceni, moka bela od 10 kr. naprej, riž lep in cel od 12 kr. naprej. — Dalje priporočam žveplo pravo romagna dvakrat rafinirano, modro galico (vitrijol) pravo angleško 98 do 99% moči.

Teodor Slabanja,

srebrar,

v Gorici, ulica Morell 12,

priporoča prečast. duhovščini za izdelovanje cerkvenih posod in orodja. Pripravo cerkvenega orodja olajšuje revnim cerkvam s tem, da daje tudi na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalec sam lahko določi.

Karol Draščik,

pekovski mojster na Kornu v Gorici odlikovan z častno diplomom najvišjega priznanja jubilejne razstave na Dunaju l. 1898. In v Gorici na razstavi l. 1900 s zlato svetlinjo izvršuje naročila vsakovrstnega peciva, tudi najfinejšega, za nove maše in godove, kolače za birmo in poroke itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov. — Priporoča se za nje svojim rojakom v mestu in na deželi najuljudneje.

Anton Fon,

klobučar in gostilničar v Semeniški ulici, ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov in toči v svoji krčmi pristna domača vina ter postreže tudi z jako ukusnimi jedili. Postrežba in cene jako solidne.

„Krojaška zadruga“,

vpisana zadruga z omejeno zavezo v Gorici,

Gosposka ulica hiš. št. 7.

VELIKA ZALOGA

vsakovrstnega manufakturnega blaga za ženske in moške obleke, za vsak stan in vsak letni čas v največji izbi, kakor: sukno, platno, prelino, Chiffon, oksfort, srovice, vsakovrstne preproge, zavese, namizne prte; nadalje vsakovrstno perilo, srajce, Jäger itd. itd.

Vse po najnižjih cenah.

Cene so stalne brez pogajanja.

Anton Obidič,

čevljar

Semeniška ulica hiš. št. 4 Gorica,

priporoča se

za raznovrstna naročila po meri za gospe in gospode.

Naročila se izvršujejo hitro.

C. kr. priv.

civilni, uradniški in vojaški krojač in trgovec

v Gorici, na Travniku št. 22 I. nadstr.

M. P O V E R A J,

P. n. občinstvu priporoča svojo izborni zalogo vsakovrstnega blaga iz avstrijskih in inozemskih tovarn ter gotovih oblek, sobne in dežne plašče, vsakovrstno možko perilo, srajce Jäger, spodnje hlače ter nogovice, oficirske in uradniške priprave, sploh vse, kar je treba paradišnim odlekom za vsaki stan.

Lepa priložnost za letno sezono!

Radi preselitve s 1. avgustom 1901 na Travnik št. 5 v prtiljeje

se prodaja blago po tovarniških cenah!

Čebelno voščene sveče

pod garancijo 2000 kron

priporočam preč. duhovščini, cerkvenim oskrbništvom in slavnemu p. n. občinstvu.

Med garantiran čebelni pitanec najboljše vrste na drobno Kg. po K 1.20.

Z odličnim spoštovanjem

J. Kopač,

svečar,

ulica sv. Antona 7, Gorica.

Krojaški mojster

Franc Čufer

v Gorici, ulica sv. Antona št. 7

v hiši g. J. Kopača pri okr. sodniji,

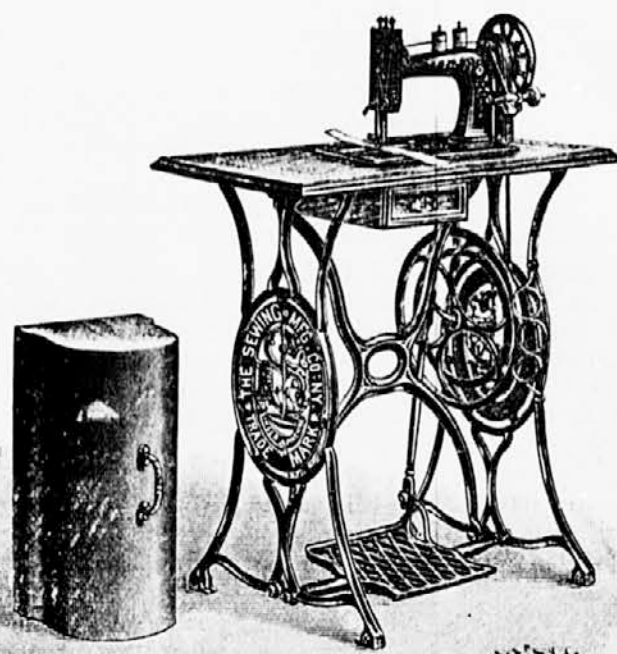
izdeluje

vsakovrstne obleke za moške po meri, bodisi fine ali pa priproste.

Priporoča se svojim rojakom v Gorici in na deželi, posebno pa č. duhovščini in učencem srednjih in ljudskih šol za obilna naročila.

Saunig & Dekleva

v Gorici.

Prva slovenska zaloga vsakovrstnih šivalnih in vezevnih strojev (Stickeremaschinen), kakor tudi dvokoles ter samokresov v ulici Municipijo št. 1.

Lastna mehanična delavnica in popravilnica šivalnih strojev, dvokoles v Nunski ulici hiš. št. 16.

Šivalne stroje se jamči za pet let.

Pred konkurencijo nič strahu!!!

Franc Melink,

zidarski mojster v Višnjeviku št. 67,

prevzema vsa zidarska dela po najnižji ceni. — Naročena dela se lično izvršujejo.

Anton Breščak

Gorica, gosposka ulica št. 14,

(blizu lekarne Gironeoli).

Ima v zalogi vsakovrstno pohištvo za vsak stan. — Oprava po najmodernejih slogih, posebno za spalne, jedilne in posetne sobe je po nemškem slogu.

Bogata zaloga podob na platno in šipo z različnimi okvirji. Belgijska brušena ogledala vsake velikosti. Različno pohištvo, kakor: toaletne mize, različna obešala, preproge za okna itd. Različne stolice z trsa in celuloide, posebno za jedilne sobe. Blazine iz strune, afriške trave, z žimami in platnom na izbiro ter razne tapetarije. Reči, katere se ne nahajajo v zalogi, preskrbijo se po izbiri cenikov v najkrajšem času. — Daje se tudi na obroke, bodisi tedenske ali mesečne. — Pošilja se tudi izven Gorice po železnici in parobrodih.

V zalogi ima najelegantnejšo sobno opravo, na katero se še posebej opozarja p. n. občinstvo!

Viktor Toffoli,

velika zaloga

olja, mila (žajfe), sveč in kisa (jesiha, oceta)

na debelo in na drobno

Gorica — Via Teatro 20, k stari pošti

Céne olja: Užito 36 kr.; dobro (fine) 40 kr.; bolj dobro 44 kr.; najboljšo 48 kr.; oljkino 56 kr.; dalmatinsko 60 kr.; Barri 70 kr.; Nizza 86 kr.

Nova knjigoveznica,

preskrbljena po najnovejših zahtevah in z najnovejšimi pripravami

v Gorici,

v hiši „Goriške ljudske posojilnice“ tik „Krojaške zadruge“.

Priporoča se preč. duhovščini za vezilo molitvenikov in knjig družbe sv. Mohorja, za prevezavo misalov; sl. krajnim šolskim svetom in učitelstvu za prevezavo šolskih knjižic in sploh za vsako delo, bodisi v popravilo ali na novo izdelanje, za kar zagotavlja trpežni izdelek in točno postrežbo po jako kulantnih cenah.

Vsa naročila naj se pošiljajo naravnost podpisane.

Rojakom v mestu in okolici se priporoča udani

Ivan Bednařik,

knjigovez.

Odlikovana kleparska delavnica

Artur Makutz

v Gorici

Ozka ulica št. 1. — Via Stretta št. 1.

Priporoča iz lastne zaloge

Izvrstne in trpežne škropilnice proti peronospori,

(prenovljene po Vermorelovi sestavi). Baker je trd in svetel. Zaliske (valvole) se more lahko premeniti. — Škropilnica je sestavljena priprosto in tako, da škropi lahko na tri načine po volji škropilca.

Cena je zelo nizka.

Sprejemlje v popravilo in v prenovljenje škropilnice raznih sistemov in postreže v popolno zadovoljnost stranke.

Priporoča tudi stroje za žveplanje sodov iz cinkanega železa, pripravo za obvarovanje vina pred plesnobo in cikanjem pri točenju iz soda (kan), mehove za žveplanje grozdja raznih sistemov, cevi iz gume za vsakovrstne škropilnice. — Sprejema vsa v kleparsko obrt spadajoča dela, postavlja strelovode itd. itd.

